

Ortaokul Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Metaforik Algılarının İncelenmesi

MAKALE TÜRÜ	Başvuru Tarihi	Kabul Tarihi	Yayın Tarihi
Araştırma Makalesi	05.11.2020	03.06.2021	03.06.2021

Tuba Akpolat ¹
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Öz

Bu çalışmanın amacı Covid 19 salgını nedeniyle uzaktan eğitim ile tanışan ortaokul öğrencilerinin, uzaktan eğitime ilişkin algılarının metaforlar yardımıyla açığa çıkarılmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 öğretim yılında İstanbul İli Eyüp ilçesinde öğrenim gören toplam 116 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden temel yorumlayıcı nitel desen kullanılmış ve veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırmanın verileri, ortaokul öğrencilerinin “Uzaktan eğitim ... gibidir; çünkü ...” cümlesini tamamlamasıyla elde edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre öğrenciler uzaktan eğitim kavramına ilişkin 97 geçerli metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar, ortak özellikleri bakımından irdelenerek 10 farklı kavramsal kategori oluşturulmuştur. Bu kategoriler bireysel çaba gerektiren, verimsiz, kurtarıcı, çeşitlilik sunan, yalnızlaştırıcı, olanaklılık gerektiren, etkileşimsiz, kolay ulaşılabilir, eğlenceli, sanal olarak isimlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin uzaktan eğitimi en yüksek düzeyde bireysel çaba gerektirici olarak algıladıkları görülmektedir. Bununla birlikte kız öğrenciler uzaktan eğitimi daha çok bireysel çaba gerektiren, etkileşimsiz, kurtarıcı, olanaklılık gerektiren ve verimsiz şeklinde algılamak; erkek öğrenciler uzaktan eğitimi daha çok çeşitlilik sunan, kolay ulaşılabilir, sanal ve yalnızlaştırıcı şekilde algılamaktadırlar. Ayrıca daha küçük sınıf düzeyindeki öğrenciler uzaktan eğitimi daha çok etkileşimsiz, kurtarıcı, eğlenceli, olanaklılık gerektiren, çeşitlilik sağlayan ve kolay ulaşılabilir şekilde algılamak; daha büyük sınıf düzeyindeki öğrenciler uzaktan eğitimi daha çok bireysel çaba gerektiren, verimsiz, sanal ve yalnızlaştırıcı şekilde algılamaktadırlar.

Anahtar sözcükler: Uzaktan eğitim, metafor, ortaokul öğrencisi, Covid 19.

Etik Kurul Kararı: Araştırma Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 19.10.2020 tarih ve 8557 sayılı Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'na değerlendirilerek uygun bulunmuştur.

¹*Sorumlu Yazar:* Dr. Öğr. Üyesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi, Denetimi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı, e-posta: tuba.sagir.akpolat@msgsu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-5907-6972>

Covid 19 olarak adlandırılan bir virüs 2019 yılının son aylarında ortaya çıkarak, tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Virüs çok kısa bir sürede yayılarak dünyanın çeşitli yerlerinde günlük yaşantının doğal akışını sekteye uğratmış ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), 11 Mart 2020 tarihinde yaşanan bu durumu salgın olarak etiketleyerek, gerekli önlemlerin alınması konusunda uyarılarda bulunmaya başlamıştır. Yaşamın her yönünü etkileyen bu salgın, eğitimi de etkilemiş, salgının yayılmasını azaltmak için birçok ülkede yüz yüze eğitime ara verilme kararı alınmıştır. Türkiye'nin de aldığı önlemlerden ilki 18 milyon öğrencinin ve neredeyse 2 milyon öğretmenin dahil olduğu eğitim kurumlarında yüz yüze eğitime ara vermek olmuştur. Bu karar, uzaktan eğitime fiili olarak geçilmesi demek olmuş ve Millî Eğitim Bakanlığı eğitimde dijitalleşme kapsamında daha önceden kurduğu Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ve işbirliği yaptığı Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) ile uzaktan eğitim sürecine başlamıştır.

Uzaktan eğitim, öğretmen ve öğrenciler fiziksel olarak aynı yerde olmadığına teknolojinin bu boşluğu doldurmak için kullanıldığı durumlarda yapılan eğitimidir (Willis, 1993). Dolayısıyla uzaktan eğitim, diğer tüm teknik sosyal gelişmeler gibi içinde yaşanılan dönem için yeni olan teknolojileri geliştiren, test eden ve uygulayanların düşünce ve davranış kalıpları ile şekillenmektedir. Uzaktan eğitim tarihsel süreci içinde incelendiğinde ilk uygulama biçiminin posta yoluyla yazışmalar olduğu görülür. Bunu televizyon, radyo gibi kitle iletişim araçları yardımıyla öğrenmeyi içeren ikinci uygulama biçimi izlemektedir. Etkileşimli teknolojilerin insan yaşamına girmesi ile önce ses ardından sırasıyla video, web ve kapsamlı konferans ortamları ile uzaktan eğitim üçüncü uygulama biçimini almaktadır (Anderson ve Dron, 2011). Dönemin teknolojilerinin eğitim sürecinde zamansal ve mekansal farklılıkları ortadan kaldırmak için kullanılmasının tarihine bakıldığında, yeni bir teknolojinin eskisini bütünüyle ortadan kaldırdığını söylemek olanaksızdır. Bununla birlikte çağın gerektirdiği insan sermayesi için eğitimin de teknoloji ve endüstriyel gelişimlere koşut olarak gelişmesi için eğitim örgütü işgörenlerin güncel olanı izlemesi ve çağın gereksinimlerine ayak uydurması gerekmektedir (Öztemel, 2018).

Uzaktan eğitim, öğrenmeyi kolaylaştırmaya odaklanan öğretim etkinliği ile öğrenci merkezli bir sistem etrafında döner. Uzaktan eğitim bağımsız çalışmaya vurgu yapmaktadır ve öğrenmenin anahtarının öğrencinin yaptıkları olduğu ilkesini benimser. Öğretmen, öğrenci için yönergeler, açıklamalar ve pekiştirmeler sağlayarak hazırlanan çalışma materyallerini artırır. Örgütün işlevi ve eğitim işgöreninin görevi mesafeye rağmen ideal öğrenme çıktılarını elde etmek için süreci kolaylaştırmak, değerlendirmek ve geliştirmektir (Beaudoin, 1990). İdeal olarak, öğretim süreci şunları içerir (MacKenzie, Christensen ve Rigby, 1968):

- Öğrencinin öğrenmeye hazır olup olmadığını belirlemek,
- Aranan hedeflere yönelik öğrenci ilerlemesini izlemek,
- Bir öğrencinin öğrenme güçlüklerini tanımak ve keşfetmek, Öğrencileri daha fazla çaba göstermeye güdülemek ve zorlamak,

- Bir öğrencinin öğrenmesinin niteliğini değerlendirmek ve
- Öğrenme sonuçlarını tahmin etmek için ölçme ve değerlendirme yapmak.

Küreselleşme ile tüm örgütlerde olduğu gibi eğitim örgütlerinde de yeni seçenekler ortaya çıkmış ve internet tabanlı uzaktan eğitim platformları geniş bir yaş yelpazesine hitap edecek şekilde yapılanmıştır. Türkiye’de yüzde yüz uzaktan eğitim açık öğretim yoluyla ortaokul, lise ve yükseköğretimde uygulanmaktadır. Fakat Covid 19 salgını nedeniyle alınan önlemler kapsamında tüm öğretim düzeylerindeki okullarda uzaktan eğitime geçilmesi ile ülkedeki tüm öğrenciler uzaktan eğitim deneyimini yaşama fırsatı bulmuşlardır. Uzaktan eğitim yüz yüze eğitime ek olarak her ne kadar öğrencilerin yaşamında EBA gibi platformlarla yer alıyor olsa da öğrenciler yüzde yüz çevrimiçi araçları kullanarak eğitim alma sürecini ilk kez bu süreçte deneyimlemiştir. Üstelik salgın önlemleri kapsamında sokağa çıkmanın yasak olduğu bu dönemde, sosyalleşme kanallarını da yüzde yüz çevrimiçi platformlara taşıyarak dijitalleşmeyi ilk kez birçok alanda bu denli yoğun deneyimlemiştir. Şirin (2020) bilgiye ulaşmanın bu kadar kolay olduğu bu çağda, okulların bilgi edinme yerleri olmasından çok sosyalleşme alanları olduğunu ve bu sürecin sonunda okulların mimarisinde de işlevinde de bir dönüşüm yaşanacağını düşündüğünü belirtmektedir. Bilim ve teknolojinin her örgütü dönüştürmeye başladığı bu dönemde eğitim örgütlerinin de dönüşmesi gerektiği düşüncesi uzun zamandır tartışılan bir konu olmasının yanı sıra yaşanan salgının bunu oldukça hızlandırdığı görülmektedir (Bolat, 2016; Karasolak ve Sarı, 2011).

Alanyazın incelendiğinde yapılan çalışmaların uzaktan eğitim ile geleneksel eğitimin karşılaştırılması (Alakoç, 2001; Arbaugh, 2000; Horzum, 2003) ile yükseköğretim öğrencileri (Doğan ve Tatık, 2015), öğretmen adayları (Ateş ve Altun, 2008; Yılmaz ve Güven, 2015) ve öğretmenlerin (Ağır, 2007) uzaktan eğitime ilişkin algılarına yönelik olduğu görülmektedir. Uzaktan eğitimin, eğitimin her kademesine hızla girişi ile her eğitim düzeyindeki öğrencilerin bu kavrama ilişkin algılarını önemli kılmaktadır. Her kriz dönemi, o dönemin çocukları ve gençlerinin geleceğe bakış açısı ve değerlerini etkilemektedir. Bu bağlamda ergenliğin başında olan ortaokul öğrencilerinin yaşadıkları bu süreci uzaktan eğitim algıları üzerinden incelemenin, alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada yaş grubu dikkate alınarak, öğrencilerin metaforlar yoluyla deneyimlerini aktarmaları istenmiştir.

Metafor, soyut fikirleri açıklamak veya duyguları aktarmanın dolaylı ama güçlü yollarını bulmak için önemli bir düşünme biçimi -analojiler oluşturma ve fikirler arasında bağlantılar kurma- ve dili kullanmanın önemli bir yolu olarak kabul edilir (Cameron ve Maslen, 2010). Metaforik dil, kendimiz ve dünyamızla ilgili deneyimlerimizi daha iyi ifade etmek için otomatik olarak kullandığımız bir araçtır. Lakoff ve Johnson’a (1980) göre metaforlar yeni bir anlayış sağlamanın yanı sıra düşünceleri ve eylemleri de yapılandırır. Metaforlar bir olgunun tanımlanmasından çok deneyimsel bir tepkinin dışı vurumunu ifade ettiğinden bireylerin duygularını, tutumlarını ve kavramsallaştırmalarını daha iyi anlamada yardımcı olurlar.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı İstanbul İli Eyüp İlçesinde uzaktan eğitimi deneyimlemiş öğrencilerin, uzaktan eğitime ilişkin algılarının metaforlar yardımıyla incelenmesidir. Bu bağlamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğrencilerin uzaktan eğitim kavramını tanımlarken kullandıkları metaforlar nelerdir?
2. Öğrencilerin kullandıkları metaforlara ilişkin geliştirdikleri mantıksal gerekçeler uzaktan eğitim ile ilgili hangi sorun ve süreçleri işaret etmektedir?
3. Öğrenciler cinsiyet ve sınıf düzeylerine göre hangi sorun ve süreçleri daha yüksek düzeyde algılamaktadırlar?

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analizi konularında açıklamalara yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin metaforik algılarının belirlenmesini amaçlayan bu çalışma tarama modelinde nitel araştırma yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Çalışmada temel yorumlayıcı nitel desen kullanılmıştır. Temel yorumlayıcı nitel desen Merriam ve Tisdell'e (2015) göre var olan durumda kişilerin deneyimlerini nasıl yorumladıklarını, deneyimlerinin dünyalarını nasıl yapılandırmalarına neden olduğunu ve deneyimlerine yükledikleri anlamı belirlemek amacıyla kullanılmaktadır.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu 2020-2021 öğretim yılında İstanbul İli Eyüp İlçesinde öğrenim gören, 116 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yapılandırılmış form 251 öğrenci tarafından yanıtlanmış, fakat bunlardan boş bırakılan ve metafor kaynağı ya da mantıksal dayanak içermediği belirlenen 135'i değerlendirilmemiştir. Değerlendirilen formlar K1, K2, ..., K116 olarak isimlendirilmiş ve doğrudan örneklendirmeler bu kodlarla birlikte sunulmuştur. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1

Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler

Demografik Bilgi		Frekans (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kız	62	53
	Erkek	54	47
	Toplam	116	100

(devam ediyor)

Tablo 1 (devam)

Demografik Bilgi		Frekans (n)	Yüzde (%)
Sınıf	5. sınıf	30	26
	6. sınıf	34	29
	7. sınıf	34	29
	8. sınıf	18	16
	Toplam	116	100
Yaş	10 Yaş	13	12
	11 Yaş	19	16
	12 Yaş	37	32
	13 Yaş	27	23
	14 Yaş	20	17
	Toplam	116	100

Çalışmaya katılan öğrencilerin 62'si (%53) kız 54'ü (%47) erkek; 30'u (%26) 5. Sınıf, 34'ü (%29) 6. Sınıf, 34'ü (%29) 7. Sınıf, 18'i (%16) 8. Sınıf öğrencisidir. Ayrıca 13'ü (%12) 10 yaşında, 19'u (%16) 11 yaşında, 37'si (%32) 12 yaşında, 27'si (%23) 13 yaşında, 20'si (%17) 14 yaşındadır.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı ortaokul öğrencilerinin demografik özelliklerini belirlemeyi amaçlayan kişisel bilgileri içeren üç soru ile öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin metaforik algularını belirlemeyi amaçlayan bir açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Öğrencilerden, formda yer alan “Uzaktan eğitim ... gibidir, çünkü ...” ifadesini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmaya katılmaya gönüllü olan öğrencilere veli izin belgesi verilerek velilerden öğrencilerin araştırmaya katılmalarına izin vermeleri istenmiştir. Araştırmaya katılmaya izin veren velilerin öğrencilerine veri toplama aracı verilerek metafor üretmeleri için yaklaşık 25 dakika verilmiştir. Öğrencilerden uzaktan eğitime ilişkin algularına ilişkin metaforlar ile metafor konusu (uzaktan eğitim) arasındaki ilişkiyi “gibi” ifadesi ile oluşturulan metaforlar ile bu metaforlara ilişkin mantıksal dayanağı (gerekçe) ise “çünkü” ifadesi ile oluşturmaları istenmiştir (Saban, 2009).

Verilerin Analizi

Toplanan veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. İçerik analizi, yazılı, sözlü veya görsel iletişim mesajlarını analiz etme yöntemidir (Cole, 1988). Bir araştırma tekniği olarak içerik analizi, fenomeni tanımlamanın ve ölçmenin, sistematik ve nesnel bir yoldur (Sandelowski, 1995). İçerik analizi yoluyla, sözcükleri içerikle ilgili daha az kategoriye ayırmak olanaklıdır. Aynı kategoriler altında sınıflandırıldığında sözcüklerin, cümlelerin ve benzerlerinin aynı anlamı paylaştığı varsayılmaktadır (Cavanagh, 1997).

Bu araştırmada metaforların analizi Saban (2004) tarafından önerilen aşamalar dikkate alınarak yapılmıştır. Bu aşamalar sırasıyla (1) eleme ve seçme aşaması, (2)

sınıflama, kodlama ve metafor belirleme aşaması, (3) kategori geliştirme aşaması, (4) geçerlik ve güvenilirlik aşaması ve (5) verileri nicel olarak analiz etmedir. Bu aşamalar aşağıda ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Eleme ve seçme aşaması. Bu aşamada 251 öğrenciden toplanan veriler Excel ortamına aktarılmış ve metafor ifadeleri alfabetik sıraya göre sıralanmıştır. Toplanan formlarda boş bırakılan 37 form öncelikle veri setinden çıkarılmıştır. Sonraki aşamada metafor kaynağı belirtilen fakat mantıksal gerekçesinin belirtilmediği 27 veri, veri setinden çıkarılmıştır. “Uzaktan eğitim arı gibidir, çünkü ...”, “Uzaktan eğitim yay gibidir, çünkü ...” ifadeleri buna örnek olarak verilebilir. Bununla birlikte uzaktan eğitime ilişkin bir metafor ve mantıklı gerekçe sunulmayan 30 ifade, veri setinden çıkarılmıştır. “Uzaktan eğitim yüz yüze eğitim gibi değildir”, “Uzaktan eğitim ders gibidir, çünkü ders yaparız” ifadeleri buna örnek olarak verilebilir. Bir metafor ifadesi kullanılmış olsa da mantıklı gerekçe ifadesi bu metaforu açıklayan bir cümleden oluşmayan 19 ifade, veri setinden çıkarılmıştır. “Bir ders kitabı gibidir, kitaplardan bir şeyler öğreniriz ama öğretmenlerimizin anlattıkları farklıdır”, “Uzaktan eğitim meleğe benzer, uçar” ifadeleri buna örnek verilebilir. Uzaktan eğitime ilişkin metafor üretmek yerine tanım yapılmış 14 ifade, veri setinden çıkarılmıştır. “Uzaktan eğitim farklı mekanlarda ders yapmaktır, çünkü internet üzerinden görüşülür” ifadesi buna örnek verilebilir. Bir metafor ifadesi ve mantıklı gerekçe sunulsa da verilen ifadenin öznel olduğu ve herkes tarafından anlaşılamayacağı gerekçesi ile altı ifade veri setinden çıkarılmıştır. “Uzaktan eğitim pubg oyunu gibidir, çünkü konuşabilir ve öğrenebilirsiniz”, “Uzaktan eğitim makyaj masam gibidir çünkü hep düzensizdir” ifadeleri buna örnek verilebilir. Bu gerekçelerde veri setinden 135 ifade elenmiştir.

Tasnif, kodlama ve metafor belirleme aşaması. Veri setinden çıkarılan ifadelerden sonra değerlendirmeye alınmasına karar verilen 116 ifade yeniden numaralandırılmıştır. Alfabetik olarak oluşturulan yeni metafor listesinde her metafor ardışık olarak numaralandırılarak kodlanmıştır. Bu işlemin sonucunda 97 farklı metafor oluşturulmuştur.

Kategori geliştirme aşaması. Bu aşamada uzaktan eğitime ilişkin geliştirilmiş olan metaforlar ve mantıklı gerekçeler arasındaki ilişkiler derinlemesine çözümlenmiştir. Metaforun kaynağından metafor konusuna ilişkin yapılan değerlendirmelerde ortak anlam oluşturanlar kategoriler halinde düzenlenmiştir. Böylece on kategori oluşturulmuştur. Bu kategoriler işaret ettikleri ortak anlama göre kurtarıcı, yalnızlaştırıcı, verimsiz, bireysel çaba gerektiren, etkileşimsiz, çeşitlilik sunan, kolay ulaşılabilir, eğlenceli, olanaklılık gerektiren ve sanal olarak isimlendirilmiştir.

Geçerlik ve güvenilirlik aşaması. Kategoriler ve bu kategorilerin içindeki metaforlar düzenlenerek bir eğitim bilimleri öğretim üyesinin kodlamalar konusundaki görüşleri istenmiştir. Uzman görüşleri ile araştırmacı görüşleri karşılaştırılarak metafor ve kategori eşleştirmelerinde uzlaşmanın olup olmadığı incelenmiştir. Verilerin güvenilirliği görüş birliğinin, görüş birliği ve görüş ayrılığı sayısına oranlanmasıyla hesaplanmıştır (Miles ve Humberman, 1994). Hesaplamalar

sonucu kabul edilebilir düzeyde (%94) uyumun olduğu gözlenmiştir. Bu uyumun varlığı çalışmanın güvenilirliğinin yeterli düzeyde olduğunun göstergesidir.

Yapılan çalışmada nitel verilerin adım adım çözümlenmesi sürecinin rapor edilmesi geçerlik ölçütü olarak önemlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bu bağlamda tüm süreç araştırmacı tarafından rapor edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin görüşlerine doğrudan yer verilmiştir.

Verilerin nicel analizi aşaması. Nitel veriler içerik analizine tabi tutularak on kategori oluşturulmuştur. Öğrencilerin cinsiyet, sınıf ve yaşlarına göre en çok ve en az katıldıkları kategori ve kategorilerdeki yüzdeleri incelenmiştir.

Bulgular

Bu başlık altında araştırmanın nitel ve nicel bulguları ayrı ayrı sunulmuştur.

Araştırmanın Nitel Bulguları

Ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin metaforik algularının incelendiği bu çalışmada, öğrenciler tarafından geliştirilen metaforlar, gerekçelerindeki benzerlikler bağlamında aynı kategori altında toplanmış, oluşturulan kategoriler ve ilgili metaforlara ilişkin bilgiler Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

Öğrencilerin Uzaktan Eğitime İlişkin Kullandıkları Metaforların Kategoriler Şeklinde Gösterimi

Kategoriler	Metaforlar	Katılımcılar		Metafor Türü	
		f	(%)	f	(%)
Kurtarıcı	Akut (1), ay (3), buzdolabı (2), damar (1), doktor (1), güneş kremi (1), hasta çorbası (1), ilaç (1), ilk yardım çantası (1), mum (1), su (1), süpermen (1), yara bandı (1), yıkıntıların altında kalmış birine uzatılan el (1), pusula (1)	18	16	14	15
Yalnızlaştırıcı	Hapishane (3), tek kişilik araba (3), ayırsız lahmacun (1), bisiklet sürmek (2), penceresiz ev (1), sorgu odası (1), yolcusuz uçak (1)	12	10	7	7
Verimsiz	Dinlenilmeyen ders (1), dondurma (1), eriyen mum (1), gübresiz bitki (1), haber bülteni (1), işkence (1), susuz bir çiçek (2), sadece okuyarak yabancı dil konuşmak (1), sürücüsüz araba (1), 2+2 yi 4.5-16 ile öğrenmek (1), ağzı açık kalmış kola (1), çalışmayan oyuncak (1), hava (1), hayat (1), masanın en ucunda oturup yemek yemek(1), öylesine izlenen tv programı (1), telefonla oynamak(2), dikkat dağınıklığı olan birinin ders çalışması (1)	20	17	18	19

(devam ediyor)

Tablo 2 (devam)

Kategoriler	Metaforlar	Katılımcılar		Metafor Türü	
		f	(%)	f	(%)
Bireysel Çaba Gerektiren	Askeriye (1), ayna (1), bina (1), bisiklet sürmek (1), çiçek bakmak (1), çita (1), ek test çözmek (1), hızla akan şelale (1), kendi kendine yemek yapmak (1), kendini yetiştirme (1), kitap (2), lamba (1), mücadeleci insan (1), pencere (2), silah (1), tek başına okyanusa atlamak (1), tırmanmak (1), uçurtma (1), zeka oyunu (1)	21	18	19	20
Etkileşimsiz	Film izlemek (2), kitap okumak (1), televizyon izlemek (2)	5	4	3	3
Çeşitlilik Sunan	Aşure (1), bir buket çiçek (1), deniz (2), gökkuşağı (2), kapalı kutu (1), karışık kuruyemiş (1), market (1), meyve ağacı (1), meyve salatası (1), pencere (1), rüzgar (1), uzay (1), vitamin (1), kütüphane (1)	16	14	14	14
Kolay Ulaşılabilir	Boş zaman (1), duman (1), evde okul (1), ışık (2), jet (1), kasiyersiz market kasası (1)	7	6	6	6
Eğlenceli	Oyun (3), fast food (1), tatil (2), çizgi film (1), televizyon (2)	9	7	6	6
Olanaklılık Gerektiren	Özel ders (1), özel uçak (1), konser (1), cüzdan (1), kutu (1)	5	4	5	5
Sanal	Görüntülü konuşma (1), sanal kitap (1), zoom (1), telefon ile konuşmak (1), okul simülasyonu (1)	5	4	5	5

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin uzaktan eğitimi en yüksek düzeyde bireysel çaba gerektirici olarak algıladıkları görülmektedir. Daha sonra sırasıyla verimsiz, kurtarıcı, çeşitlilik sunan, yalnızlaştırıcı, kolay ulaşılabilir, eğlenceli, etkileşimsiz, olanaklılık gerektiren ve sanal olarak algıladıkları görülmektedir. Öğrencilerin geliştirdiği metaforlara genel olarak bakılacak olursa, öğrencilerin yarıdan biraz fazlasının (%57) uzaktan eğitime ilişkin olumsuz metaforlar (yalnızlaştırıcı, verimsiz, bireysel çaba gerektiren, etkileşimsiz, olanaklılık gerektiren, sanal) oluşturduğu, yarıya yakınının ise (%43) olumlu metaforlar (kurtarıcı, çeşitlilik sunan, kolay ulaşılabilir, eğlenceli) oluşturduğu görülmektedir. Her bir kategoriye ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

Bireysel çaba gerektiren olarak uzaktan eğitim. Öğrenciler uzaktan eğitimin büyük oranda bireysel çabaya bağlı olduğunu düşünmektedirler. Uzaktan eğitimin sunduğu olanakların ancak öğrenciler disiplinli olur ve çaba gösterirse anlamlı olacağını belirtmektedirler. Bu kategori ile ilgili bazı öğrencilerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Uzaktan eğitim tek başına okyanusa atlamak gibidir, çünkü orada sana yardım edecek kimse olmayacak işin içinden sen çıkacaksın.” (K8). “Uzaktan eğitim zeka oyunu gibidir, çünkü odaklanmadığın sürece bir şey anlamazsın.” (K11). “Uzaktan eğitim tırmanmak gibidir, çünkü tırnaklarınızla yukarı çıkmanız gerekir.” (K13)

Verimsiz olarak uzaktan eğitim. Öğrenciler uzaktan eğitimin verimsiz olduğunu belirtmektedirler. Verimsizliğin nedenini kişisel özelliklerine, internet sorunlarına, ders süresine ve kontrol mekanizmasının yeterli olmamasına bağlamaktadırlar. Genel olarak verimsizlikle ilgili bazı öğrencilerin görüşü şöyledir:

“Uzaktan eğitim ağzı açık kalmış kola gibidir, çünkü bilgiler hızla uçup gider.” (K99). “Uzaktan eğitim gübresiz bir çiçek gibidir, çünkü yeterli verimi alamazsın.” (K88).

Öğrencilerin kişisel özelliklerinden kaynaklanan verimsizlik algısına ilişkin görüşleri şöyledir:

“Uzaktan eğitim öylesine izlenen bir tv programı gibidir, çünkü ciddi olamazsın ve verimli geçmez.” (K104). “Uzaktan eğitim 2+2’yi 4.5-16 ile öğrenmek gibidir, çünkü zaten rahat öğrenemediğim şeyleri daha zor bir şekilde öğrenmeye çalışıyorum.” (K98).

Verimsizliğin kaynağının internet ile ilgili sıkıntılar olduğunu belirten öğrencilerden bazılarının görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Uzaktan eğitim çalışmayan bir oyuncak gibidir, çünkü güzel görünüyor ama internet problemleri yüzünden doğru düzgün ders işlenmiyor.” (K97). “Uzaktan eğitim işkence gibidir, internet problemleri dersin işkenceye dönmesine neden oluyor.” (K93)

Öğrenciler ders süresinin kısa olmasının da dersin verimsiz geçmesine neden olduğunu düşünmektedirler. Bu konudaki öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Uzaktan eğitim dondurma gibidir, çünkü daha bir şey anlamadan bitiyor.” (K87). “Uzaktan eğitim eriyen bir mum gibidir, çünkü ders zamanları giderek azalıyor ve ders işlenmiyor.” (K91)

Uzaktan eğitimin denetim mekanizması olmadığından dolayı verimsiz olduğunu düşünen bazı öğrencilerin görüşleri şöyledir:

“Uzaktan eğitim sürücüsüz bir araba gibidir, çünkü bir kontrol mekanizmasına sahip değil.” (K89)

Kurtarıcı olarak uzaktan eğitim. Öğrenciler uzaktan eğitimin Covid 19 salgını döneminde okulların kapanmasına seçenek (alternatif) oluşturarak eğitim haklarını almaya devam etmeleri noktasında kurtarıcı olduğunu düşünmektedirler. Bu konudaki bazı öğrencilerin görüşleri şöyledir:

“Uzaktan eğitim ilk yardım çantası gibidir, çünkü tamamen tedavi etmese de zor zamanımızda ilk müdahale için gereken her şey orada vardır.” (K62). “Uzaktan eğitim

güneş kremi gibidir, çünkü salgının zararlı etkilerinden korunmamız için vardır.” (K73). “Uzaktan eğitim hasta çorbası gibidir, çünkü eğitim hastalandı ve uzaktan eğitim hasta çorbası gibi yetişti.” (K75). “Uzaktan eğitim ilaç gibidir, çünkü hastalandığımızda ilaç içeriz. Okulda eğitim hastalandığı için uzaktan eğitim ilaç görevi görüyor.” (K70)

Çeşitlilik sunan olarak uzaktan eğitim. Öğrenciler uzaktan eğitimin çok geniş bir yelpazeye sahip olduğunu, bu sayede çeşitli bilgi ve derslere ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Bazı öğrencilerin bu konudaki görüşleri şöyledir:

“Uzaktan eğitim deniz gibidir, çünkü denizin içinde türlü türlü balık vardır. Uzaktan eğitimin içinde de türlü türlü bilgi vardır.” (K29). “Uzaktan eğitim kütüphane gibidir, çünkü kütüphanedeki kitap çeşitliliği gibi bilgi çeşitliliği sunar.” (K33). “Uzaktan eğitim karışık kuruyemiş gibidir, çünkü her şey vardır.” (K36). “Uzaktan eğitim meyve salatası gibidir, çünkü çok fazla içerik var.” (K25).

Yalnızlaştırıcı olarak uzaktan eğitim. Öğrenciler uzaktan eğitimin onları yalnızlaştırdığını dile getirmektedirler. Bu konudaki görüşleri şöyledir:

“Uzaktan eğitim tek kişilik araba gibidir, çünkü yalnızsındır.” (K108). “Uzaktan eğitim ayransız lahmacun gibidir, çünkü öğrenmek için birçok temel şey sunar ama yine de yavan arkadaş yok bir kere.” (K111). “Uzaktan eğitim hapisane gibidir, çünkü herkesten uzak ve zorla girilen bir yerdir.” (K114)

Kolay ulaşılabılır olarak uzatan eğitim. Öğrenciler uzaktan eğitim ile bilgiye kısa sürede ulaştıklarını, zaman ve yerden (mekandan) bağımsız olarak erişim sağlayabildiklerini belirtmişlerdir. Bu konudaki görüşleri şöyledir:

“Uzaktan eğitim ışık gibidir, çünkü ışık hızlıdır ve uzaktan eğitim de her konuda bilgiye hızlıca ulaşmamızı sağlar.” (K54). “Uzaktan eğitim kasiyersiz market kasası gibidir, zamandan tasarruf sağlar.” (K56)

Eğlenceli olarak uzaktan eğitim. Öğrenciler uzaktan eğitimin eğlenceli olduğunu, öğrenirken eğlendikleri bir ortam olduğunu belirtmişlerdir. Bazı öğrencilerin konuyla ilgili görüşleri şöyledir:

“Uzaktan eğitim oyun gibidir, çünkü eğlenirken öğreniriz.” (K38). “Uzaktan eğitim öğretici bir çizgi film gibidir, çünkü eğlenip hem de öğreniyoruz.” (K41). “Uzaktan eğitim fast food gibidir, çünkü öğrenmesi keyiflidir.” (K43)

Etkileşimsiz olarak uzaktan eğitim. Öğrenciler uzaktan eğitimin etkileşime olanak tanımadığını, sunuş yolu ile öğretimin sağlandığını, etkin olarak derse katılamadıklarını düşünmektedirler. Bu konuda öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Uzaktan eğitim film izlemek gibidir, çünkü hiçbir şey yapmadan izlersin.” (K47). “Uzaktan eğitim kitap okumak gibidir, çünkü okurken başka bir şey yapmam gerekmez, canlı derste de sadece izliyorum.” (K50).

Olanaklılık gerektiren olarak uzaktan eğitim. Öğrenciler uzaktan eğitimin olanakları olanlar için olduğunu, internet, bilgisayar ya da tablete sahip olmayan arkadaşlarının uzaktan eğitim alamadığını belirtmişlerdir. Bu konudaki bazı öğrenci görüşleri şöyledir:

“Uzaktan eğitim konser gibidir, çünkü konsere bileti olan gider, uzaktan eğitime tableti, bilgisayarı olan.” (K77). “Uzaktan eğitim özel derse benzer, çünkü imkanın varsa alırsın.” (K80).

Sanal olarak uzaktan eğitim. Öğrenciler uzaktan eğitimi sanal olarak algılamaktadırlar. Özellikle uzaktan eğitimi bir online toplantı uygulaması üzerinden algıladıkları görülmektedir. Bu konudaki görüşleri şöyledir:

“Uzaktan eğitim okul simülasyonu gibidir, çünkü zoom üzerinden ödevlerimizi yapıp derse gireriz.” (K82). “Uzaktan eğitim zoom gibidir, çünkü sanal ortamda ders yaparsın.” (K8). “Uzaktan eğitim görüntülü konuşma gibidir, çünkü zoomdan iletişime geçersin.” (K83).

Araştırmanın Nicel Bulguları

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre her bir kategoride bulunma durumlarına ilişkin bilgiler Tablo 3’te gösterilmektedir.

Tablo 3

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Kategorilerde Bulunmasına İlişkin Bilgiler

Kategori		Kız	Erkek	Toplam
Bireysel çaba	f	17	4	21
	%	81	19	100
Çeşitlilik	f	5	10	16
	%	33	67	100
Eğlence	f	4	4	8
	%	50	50	100
Etkileşimsiz	f	4	1	5
	%	80	20	100
Kolay ulaşılabilir	f	2	5	7
	%	29	71	100
Kurtarıcı	f	10	8	18
	%	55	45	100
Olanaklılık gerektiren	f	3	2	5
	%	60	40	100
Sanal	f	2	4	5
	%	33	67	100
Verimsiz	f	13	6	19
	%	68	32	100
Yalnızlaştırıcı	f	2	10	12
	%	17	83	100

Tablo 3 incelendiğinde kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre uzaktan eğitimi daha çok bireysel çaba gerektiren, etkileşimsiz, kurtarıcı, olanaklılık gerektiren ve verimsiz olarak buldukları görülmektedir. Erkek öğrencilerin ise kız öğrencilere göre uzaktan eğitimi daha çok çeşitlilik sunan, kolay ulaşılabilir, sanal ve yalnızlaştırıcı olarak gördükleri anlaşılmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin cinsiyetlerine göre oluşturdukları olumlu ve olumsuz metaforların dağılımı Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Uzaktan Eğitime İlişkin Olumlu ve Olumsuz Metafor Dağılımları

Kategori		Olumlu	Olumsuz	Toplam
Kız	f	21	41	62
	%	34	66	100
Erkek	f	27	27	54
	%	50	50	100

Tablo 4 incelendiğinde genel olarak kız öğrencilerin daha fazla bir bölümünün (%66) olumsuz metaforlar üretirken, daha az bir bölümü (%34) uzaktan eğitime ilişkin olumlu metaforlar ürettiği görülmektedir. Bununla birlikte erkek öğrencilerin yarısının olumlu, diğer yarısının olumsuz metaforlar ürettiği görülmektedir. Öğrencilerin sınıf düzeyine göre her kategoride bulunma durumlarına ilişkin bilgiler Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5

Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Kategorilerde Bulunmasına İlişkin Bilgiler

Kategori		5. sınıf	6. sınıf	7. sınıf	8. sınıf	Toplam
Bireysel çaba	f	4	7	8	2	21
	%	19	33	38	10	100
Çeşitlilik	f	4	7	3	2	16
	%	25	44	19	12	100
Eğlence	f	3	2	2	1	8
	%	37	25	25	13	100
Etkileşimsiz	f	3	0	2	0	5
	%	60	0	40	0	100
Kolay ulaşılabilir	f	1	3	2	1	7
	%	14	43	29	14	100
Kurtarıcı	f	7	5	5	1	18
	%	38	28	28	6	100
Olanaklılık Gerektiren	f	1	2	1	1	5
	%	20	40	20	20	100
Sanal	f	1	1	3	0	5
	%	20	20	60	0	100
Verimsiz	f	3	4	7	5	19
	%	16	21	37	26	100
Yalnızlaştırıcı	f	3	3	1	5	12
	%	25	25	8	42	100

Tablo 5 incelendiğinde, uzaktan eğitimi eğlence olarak, etkileşimsiz olarak ve kurtarıcı olarak algılayan öğrencilerin büyük çoğunluğunun 5. sınıf; kolay ulaşılabilir olarak ve olanaklılık gerektiren olarak algılayan öğrencilerin büyük çoğunluğunun 6. sınıf; bireysel çaba olarak, sanal olarak, çeşitlilik olarak ve verimsiz olarak algılayan öğrencilerin büyük çoğunluğunun 7. sınıf ve yalnızlaştırıcı olarak algılayan öğrencilerin büyük çoğunluğunun 8. sınıf olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre oluşturdukları olumlu ve olumsuz metaforların dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6

Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Uzaktan Eğitime İlişkin Olumlu ve Olumsuz Metafor Dağılımları

Kategori		Olumlu	Olumsuz	Toplam
5. Sınıf	f	15	15	30
	%	50	50	100
6. Sınıf	f	17	17	34
	%	50	50	100
7. Sınıf	f	12	22	34
	%	35	65	100
8. Sınıf	f	5	13	18
	%	28	72	100

Tablo 6 incelendiğinde 5. sınıf ve 6. sınıf öğrencilerinin %50'sinin olumlu, %50'sinin olumsuz metaforlar ürettiği, bununla birlikte 7. sınıf öğrencilerinin %65'inin olumsuz, %35'inin olumlu; 8. sınıf öğrencilerinin %72'sinin olumsuz, %28'inin olumlu metaforlar ürettiği görülmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Covid 19 salgını sürecinde alınan önlemler kapsamında eğitim kurumlarının kapanmasıyla birlikte, her eğitim düzeyi için uzaktan eğitim süreci başlamıştır. Bu süreçte hem öğretmen hem öğrenci hem de velilerin çeşitli zorluklarla karşılaşmış olmaları şaşırtıcı değildir. Bu araştırma bu süreçte uzaktan eğitimi deneyimlemiş öğrencilerin algularını metaforlar yardımıyla inceleme amacını taşımaktadır. Bu bağlamda araştırmanın sonucunda öğrencilerin uzaktan eğitimi; bireysel çaba gerektiren, verimsiz, kurtarıcı, çeşitlilik sağlayan, yalnızlaştırıcı, etkileşimsiz, sanal, kolay ulaşılabilen, eğlenceli, olanaklılık gerektiren olarak algıladıkları görülmüştür. Yılmaz ve Güven (2015) öğretmen adaylarının uzaktan eğitime ilişkin metaforik algularını araştırdıkları çalışmalarında, öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algularını gereksinime yönelik, etkileşimsiz, çeşitlilik, kolay ulaşım, verimsiz gibi kategoriler altında inceledikleri görülmektedir. Bu kategoriler bu araştırmada elde edilen kategoriler ile uyumluluk göstermektedir.

Araştırmanın sonucunda öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin hem olumlu hem de olumsuz tutumlara sahip oldukları görülmektedir. Öğrenciler uzaktan eğitimi,

kolay ulaşılabilir olmasından, çeşitlilik sağlamasından, eğlenceli, kurtarıcı olmasından dolayı olumlu algılarken; verimsiz, yalnızlaştırıcı, bireysel çaba gerektiren, etkileşimsiz, olanaklılık gerektiren ve sanal olmasından dolayı olumsuz algılamaktadırlar. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun uzaktan eğitime ilişkin algıları olumsuzdur. Bu sonuç, salgının neden olduğu duruma öğrencilerin henüz alışmamış olmasıyla açıklanabilir. Uzaktan eğitim, öğrencilerin eğitim yaşamına doğrudan girerek, onların rutinlerini değiştirmiştir. Doğası gereği bireysel çaba gerektiren uzaktan eğitim, aslında öğrencilerin potansiyelini zorlamaları açısından temelde olumlu bir etkidir. Fakat öğrenciler için uzaktan eğitimin yeni olması ve bu konuda deneyimsiz olmaları, uzaktan eğitimin gerektirdiği bireysel çabayı öğrencilerin olumsuz algılamasına neden olmuştur. Bununla birlikte salgınla ilgili olarak öğrencilerin sosyo-ekonomik farklar konusunda da farkındalık kazanmasını sağlamıştır. Tüm bunlar öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin olumsuz bir algı geliştirmesine neden olmaktadır. Bununla birlikte zaman ve yerden (mekandan) bağımsız ve çok çeşitli kaynaklarla kendi hızında öğrenebilme olanağı, öğrenciler için uzaktan eğitimin olumlu yanlarını oluşturmaktadır. Alanyazın incelendiğinde Çivril, Aruğaslan ve Özkara (2018) üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmanın sonucunda öğrencilerin olumlu metaforlar geliştirdiğini belirtirken Yılmaz ve Güven (2015) öğrencilerin hem olumlu hem de olumsuz metaforlar geliştirdiklerini belirtmektedir.

Öğrenciler uzaktan eğitimin bireysel çaba gerektirdiğini düşünmektedir. Herhangi bir şeyi öğrenmek için bireysel çaba her durumda gereklidir. Uzaktan eğitim süreci içinde özellikle eş zamanlı olmayan derslerde öğrenmek için bireysel çabanın oldukça önemli olduğu da bir gerçektir. Uzaktan eğitimin üstün yanlarından biri öğrenci bağımsızlığına olanak tanınmasıdır (Wedemeyer, 1973; akt., Keegan, 1996). Bu özerklik, öğrenme yol ve yöntemleri konusunda bireyin birçok seçeneği olduğu anlamına gelmektedir. Bununla birlikte uzaktan eğitimde birey kendi öğrenmesinin sorumluluğunu üstlenmek zorundadır (Keegan, 1996). Bu noktada uzaktan eğitim için bireysel çabanın gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin uzaktan eğitimi bireysel çaba gerektiren bir süreç olarak olumsuz biçimde algılaması, öğrenciler açısından olumlu bir durum olmasa da onların bu süreçte konuya ilişkin bir farkındalık edindiğinin de göstergesi olarak düşünülebilir. Söz konusu süreç içinde öğrenciler öğrenmelerinin sorumluluğunu üstlerine alarak bir çaba içinde olmaları gerekliliğini fark etmişlerdir. Bahçeşehir Üniversitesi'nin (BAU, 2020) salgın dönemi uzaktan eğitim raporunda ortaokul ve lise öğrencilerinin %51'inin güdülenmekte (motive olmakta) zorlandıkları belirtilmektedir. Bu durum öğrencilerin bireysel çaba konusunda olumsuz metaforlar geliştirmiş olmasını desteklemektedir. Bununla birlikte Uşun (2006), uzaktan eğitimin sınırlılıklarından birinin özerk çalışma konusunda deneyimi olmayan öğrenciler için uzaktan eğitimin yeterince etkili olmayacağını belirtmektedir. Yüzde yüz uzaktan eğitimi ilk kez deneyimleyen ortaokul öğrencilerinin bireysel çalışma konusunda yeterince deneyimi olmadığı düşünülebilir. Bu durum da öğrencilerin uzaktan eğitimi bireysel çaba gerektiren bir özellikte algılamalarını açıklamaktadır.

Öğrenciler uzaktan eğitimin kişisel özelliklerinden, internet erişiminden kaynaklı sıkıntılardan, ders süresinden ve denetim/kontrol mekanizmasının olmayışından dolayı verimsiz olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. BAU (2020) raporuna göre ortaokul ve lise öğrencileri uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkili olmadığını ve öğrenci öğrenmesini kolaylaştırmadığını düşünmektedirler. Nitekim bu bulgu araştırma bulgusunu desteklemektedir. Bununla birlikte Şahin ve Tekdal (2005) internet tabanlı uzaktan eğitimin yüz yüze yapılan eğitime göre daha etkili olduğunu belirtmektedirler. Bu durum uzaktan eğitimin ortaokul düzeyinde etkili kullanılamaması ile açıklanabilir. Alt yapı yetersizliği, öğrenci ve öğretmenlerin böyle bir deneyime sahip olmaması sürecin verimsiz algılanmasına neden olmuş olabilir. Uşun (2006) uzaktan eğitimde verimin düşük olduğunu, uzaktan eğitim ortamı, etkileşimli ortam kaynakları ile desteklense ve küçük gruplarla ders işlense bile verimin en çok %43'e çıktığını belirtmektedir.

Öğrenciler uzaktan eğitimi kurtarıcı olarak algılamaktadırlar. Salgın süreci içinde eğitimlerinin kesintiye uğramamasını sağlayan uzaktan eğitimi hasta çorbası, ilaç ya da ilk yardım çantası olarak görmüş, tam olarak tedavi etmese de anlık durumu kurtardığını dile getirmişlerdir. Yaşamlarının doğal akışını bozan böyle bir süreci ilk kez yaşayan öğrenciler için uzaktan eğitimi kurtarıcı olarak algılamak şaşırtıcı değildir. Bozkurt (2020) da öğrencilerin uzaktan eğitimi en yüksek düzeyde kolaylaştırıcı olarak algıladıklarını belirtmektedir. Öğrenciler uzaktan eğitimi salgın döneminde kesintiye uğrayan eğitimlerine devam edebilmenin bir yolu olarak algılamaktadırlar. Nitekim Covid 19 salgınının ortaya çıkardığı kriz nedeniyle yapılandırılan acil uzaktan eğitim, kriz ya da acil durum ortadan kalktığında eğitimin yüz yüze devam edeceğini belirtmektedir (Hodges, Moore, Lockee, Trust ve Bond, 2020). BAU (2020) raporunda ortaokul ve lise öğrencilerinin eğitimin uzaktan eğitim şeklinde devam etmesini istemedikleri belirtilmektedir. Bu durum öğrencilerin uzaktan eğitimi sürdürülebilir bir süreç olarak algılamadıkları şeklinde yorumlanabilir, dolayısıyla uzaktan eğitimin zor bir sürecin üstesinden gelmek için geçici (kurtarıcı) olarak algılanmasını açıklamaktadır.

Öğrenciler uzaktan eğitimi etkileşimsiz, sanal ve yalnızlaştırıcı olarak algılamaktadırlar. Yaş grubu dikkate alındığında, öğrencilerin ergenlik döneminde oldukları görülmektedir. Bu dönemin en belirgin özelliği kimlik gelişimidir (Erikson, 1968). Öğrenciler bir sosyal grup içinde etkileşimde bulunarak kendilerini tanıyacak ve tanımlayacaklardır. Özellikle salgın önlemleri kapsamında sokağa çıkma yasağının olduğu süreç içinde uzaktan eğitimi deneyimleyen öğrencilerin yalnız hissediyor olması normaldir. Nitekim Bozkurt (2020) ile Sirem ve Baş (2020) araştırmalarında, öğrencilerin uzaktan eğitimin onları yalnızlaştırdığını, sosyalleşme olanaklarını ellerinden aldığını düşündüklerini belirtmektedir. Durak (2017) uzaktan eğitimin öğrenciler için sınırlılıklarından (dezavantajlarından) birinin yalnızlıklar hissi olduğunu söylemektedir. Araştırmanın çalışma grubunda bulunan öğrencilerin bu sınırlılığı hissettikleri söylenebilir. Öğrencilerin uzaktan eğitimi etkileşimsiz ve sanal olarak algılaması, uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin kendilerini ortaya koyamaması ile açıklanabilir. Öğrenme yalnız bilişsel alanın hakim olduğu bir süreç

değil aynı zamanda duyuşsal ve psikomotor alanların da işe koşulduğu bir süreçtir (Schibeci, 1984). Dolayısıyla uzaktan eğitimle duyuşsal ve psikomotor alanın ihmal edilmesi, öğrencilerin uzaktan eğitimi sanal ve etkileşimsiz olarak algılamasını açıklayabilir. Bununla birlikte öğrencilerden bir kısmının uzaktan eğitimi bir toplantı uygulaması olarak algıladığı görülmektedir. Bu durum öğrencilerin uzaktan eğitimi yalnızca senkron dersler olarak algılamaları ile açıklanabilir. Tüm bu görüşlere karşın bazı öğrencilerin ise uzaktan eğitimi eğlenceli buldukları görülmüştür. BAU (2020) raporunda da ortaokul ve lise öğrencilerinin uzaktan eğitimi sevdiğini belirtmektedir. Yine Bozkurt (2020), ilköğretim kademesindeki öğrencilerin uzaktan eğitimi eğlenceli bulduklarını belirtmektedir. Uzaktan eğitim süreci ile derslerinde teknolojiyi kullanan öğrenciler için bu durum ilgi çekici ve eğlenceli olabilmektedir.

Öğrencilerin çoğu uzaktan eğitimin çeşitlilik sağladığını düşünmektedirler. Uzaktan eğitim öğrenme ve öğretme olanakları için alternatifler ve çeşitlilikler sunar (Uşun, 2006). Bu seçeneklere ulaşabilen ve amaçları çerçevesinde kullanabilen öğrenciler için uzaktan eğitimin sağladığı bu çeşitlilik olumlu olarak algılanacaktır. Bu durumda uzaktan eğitimin sağladığı çeşitliliği, öğrencinin öğrenme amaçları doğrultusunda kullanılabilmesi için öğrencinin öğrenmek için içsel güdülenmeye sahip olması gerekmektedir. Bununla birlikte öğretmen ya da öğrenci için danışman (akıl hocası) olan başka birinin yönlendirmesi de bu çeşitliliğin farkına varılmasında ve kullanılmasında önem taşımaktadır.

Bazı öğrenciler uzaktan eğitimin olanaklılığa bağlı olduğunu düşünmektedirler. Bu süreç içinde internet erişimine, bilgisayar ya da tablet gibi araçlara sahip olmayan öğrencilerin uzaktan eğitim alamayarak eğitim hakkından mahrum kaldığını düşündükleri görülmektedir. Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin uzaktan eğitimi deneyimlemiş öğrenciler olduğu düşünülürse, bu konuda duygudaşlık geliştirerek bütünü iyiliğini düşündükleri çıkarımı yapılabilir. Nitekim ekonomik ya da coğrafi nedenlerle dijital araçlara ya da internete ulaşmadaki engeller eğitimde fırsat eşitsizliğini artırmaktadır (Eğitim Reformu Girişimi-ERG, 2020).

Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre uzaktan eğitimi daha çok bireysel çaba gerektiren, etkileşimsiz, kurtarıcı, olanaklılık gerektiren ve verimsiz olarak algılamaktadırlar. Erkek öğrenciler ise kız öğrencilere göre uzaktan eğitimi daha çok çeşitlilik sunan, kolay ulaşılabilir, sanal ve yalnızlaştırıcı olarak algılamaktadırlar. Kız ve erkek öğrencilerin aynı oranda uzaktan eğitimi eğlenceli olarak algıladıkları görülmektedir. Genel olarak kız öğrencilerin çoğunluğu uzaktan eğitimi olumsuz algılamakta erkeklerin uzaktan eğitime ilişkin olumlu ve olumsuz algısı aynı düzeydedir. Kaynar, Kurnaz, Doğrukök ve Barışık (2020) ise ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının cinsiyete göre farklılaşmadığını belirtmektedir.

Araştırmanın sonucunda uzaktan eğitimi daha küçük sınıfların (5-6) etkileşimsiz, kurtarıcı, eğlenceli, olanaklılık gerektiren, çeşitlilik sağlayan ve kolay ulaşılabilir olarak algıladığı görülmektedir. Bu durum küçük sınıfların somut işlemler döneminde olmaları nedeniyle sayısal olarak açık bir biçimde gözlemleyebildikleri maddi olanak ve çeşitlilik gibi kategorileri daha çok algılamalarının nedeni olarak

görülebilir. Bununla birlikte etkileşimsiz ve eğlenceli olarak algılamalarının nedeni yine oyun çağı çocukları olmalarından kaynaklanan gereksinimlerinin karşılanmadığını ya da karşılandığını hissetmelerinden kaynaklanıyor olabilir. Daha büyük sınıflar (7-8) ise uzaktan eğitimi bireysel çaba gerektiren, verimsiz, sanal ve yalnızlaştırıcı olarak algılamaktadırlar. Daha büyük sınıflarda okuyan öğrenciler ise soyut işlemler döneminde olan öğrenciler olarak uzaktan eğitime ilişkin bireysel çaba gerektiren ve verimsiz gibi daha niteliksel özelliklere vurgu yapmışlardır. Bununla birlikte yine dönemin özelliği olan kimlik geliştirmelerini sağlayacak sosyalleşme gereksinimlerini karşılanmadığını düşündüklerinden uzaktan eğitimi sanal ve yalnızlaştırıcı olarak algıladıkları söylenebilir. Öğrencilerin okudukları sınıf kademesi arttıkça uzaktan eğitime ilişkin olumsuz algıları da artmaktadır. Bu durum daha büyük kademelerde okuyan öğrencilerin liselere geçiş sınavı kaygısı yaşıyor olmaları ile açıklanabilir.

Uzaktan eğitimi öğrenci algıları üzerinden okumak, sistemin mevcut durumda işlerliğini görebilmek ve sorunlu noktaları belirleyebilmek için önemlidir. Elde edilen bulgulara ilişkin sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda, öğrencilerin algılarına göre uzaktan eğitimin sorun olan taraflarının bireysel çaba gerektiren, etkileşimsiz, yalnızlaştırıcı, verimsiz ve olanaklılık gerektiren olarak algıladıkları görülmektedir. Bu algılarının olumlu yönde dönüşümü için uygulayıcılara aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

Öğrencilerin güdülenme odağını içsele dönüştürmenin, uzaktan eğitimin bireysel çaba gerektiren ve verimsiz olarak algılanmasının önüne geçeceği düşünülmektedir. Çünkü öğrenmek için içsel güdülenmeye sahip bireylerin sorunun değil çözümün bir parçası olma güdülleri daha yüksektir. Öğrencilerin uzaktan eğitimi her durumda daha verimli kullanmanın yollarını bulabilmeleri adına odağı içeri almak önemli olacaktır. Bu konuda okul psikolojik danışma ve rehberlik öğretmenlerinin, öğrencilerin güdülenme odağını içeri alma konusunda eğitim ve uygulama yapmaları önerilmektedir.

Uzaktan eğitimin sağladığı çeşitliliğe tüm çocukların ulaşabilmesi için okullarda bilişim teknolojileri öğretmenlerine çocuklara internet ortamında eş zamanlı ya da eş zamanlı olmayan içerik ve uygulamalara nasıl ulaşabilecekleri konusunda yardımcı olmaları önerilmektedir.

Öğrencilerin uzaktan eğitimi verimsiz ve etkileşimsiz olarak algılamalarının önüne geçmek için öğretmenlere uzaktan eğitim platformlarını etkili kullanmaları ve uzaktan eğitimde kullanabilecekleri ders materyalleri geliştirme konularında hizmetiçi eğitim verilmesi önerilmektedir.

Öğrencilerin uzaktan eğitimin yalnızlaştırıcı algısından kurtarmak için hibrit bir modelin benimsenmesi önerilmektedir. Tabii ki bu konuda salgının etkilerinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bununla birlikte bu araştırmanın devam ettiği süreçte Milli Eğitim Bakanlığı köy okullarında yüz yüze eğitime başlama kararı almış ve il merkezlerindeki okullarda ise seyreltilmiş zamanlı yüz yüze eğitim ile uzaktan

eğitimin birlikte kullanıldığı hibrit bir sisteme geçiş yapmıştır. Salgının olgu (vaka) sayısında gözle görülür bir artışa geçmiş olması sürecin sürdürülebilirliği noktasında kuşku yaratmakla birlikte okullarda salgından korunmak için gerekli önlemlerin alındığı belirtilmektedir.

Araştırmanın sonucunda araştırmacılara ise salgın sürecinde uzaktan eğitimi deneyimlemiş öğrencilerin okula ilişkin algılarının, derslere, öğretmenlere ve eğitime ilişkin tutumlarının araştırılması önerilmektedir. Bununla birlikte bu süreci yaşayan öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin tutumları ve sürecin bağlılık, umutsuzluk, dayanıklılık, mutsuzluk gibi örgütsel davranışlarında bir etkisinin olup olmadığının araştırılması önerilmektedir.

Etik Kurul Kararı

Bu araştırma Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 19.10.2020 tarih ve 8557 sayılı ile Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nca değerlendirilerek yapılması uygun bulunmuştur. Çalışmaya katılımda gönüllülük esas alınmıştır. Katılımcılar yetişkin olmadığından, gönüllü katılımcıların velilerine çalışmanın amacını, öğrencilerden toplanan verilerin bilimsel çalışma için kullanılacağını ve öğrencilere ait kişisel bilgilerin çalışma dışında başka herhangi bir amaç için kullanılmayacağını belirttiği veli izin formu gönderilmiş ve bunu imzalayarak kabul eden velilerin çocukları gönüllü öğrenci olarak çalışmaya dahil edilmiştir. Gönüllü öğrencilere de çalışmaya katılmadan önce çalışmanın amacı, süresi ve içeriği ile ilgili bilgi verilmiş, çalışmanın herhangi bir zamanında vazgeçme haklarının olduğu belirtilmiştir.

Kaynakça

- Ağır, F. (2007). *Özel okullarda ve devlet okullarında çalışan ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının belirlenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Alakoç, Z. (2001). Genel olarak uzaktan öğretim ve konuya öğretim üyelerinin bakış açıları. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (3), 403-413. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/115868> adresinden erişilmiştir.
- Anderson, T., and Dron, J. (2011). Three generations of distance education pedagogy. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(3), 80-97. doi: 10.19173/irrodl.v12i3.890
- Arbaugh, J. B. (2000). Virtual classroom characteristics and student satisfaction with internet-based MBA courses. *Journal of Management Education*, 24(1), 32-54. doi: 10.1177/105256290002400104

- Ateş, A. ve Altun, E. (2008). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi öğrencilerinin öğrenme biçimleri ve öğrenme tercihleri. *Eurasian Journal of Educational Research*, (30), 1-16. <http://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=040463ad-06cd-47a9-bd24-ba3b813568fd%40sdc-v-sessmgr01> adresinden erişilmiştir.
- Bahçeşehir Üniversitesi. (2020). *Uzaktan eğitim süreci üzerine veli, öğretmen ve öğrencilerden elde edilen veriler ile ilgili araştırma bulgularının raporu*. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Fakültesi. https://docs.google.com/document/d/1Yg6DyVDFf_ZwVoMhxslU5ipztqQQm8naNgAEUqzyCg/edit?usp=sharing adresinden erişilmiştir.
- Beaudoin, M. (1990). The instructor's changing role in distance education. *American Journal of Distance Education*, 4(2), 21-29. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Michael-Beaudoin/publication/247915280_The_Instructor%27s_Changing_Role_in_Distance_Education/links/56310f6808ae3de9381cdcea/The-Instructors-Changing-Role-in-Distance-Education.pdf
- Bolat, Y. (2016). Ters yüz edilmiş sınıflar ve eğitim bilişim ağı (EBA). *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3373-3388. <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/3952> adresinden erişilmiştir.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi sırasında ilköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik imge ve algıları: Bir metafor analizi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1-23. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1229726> adresinden erişilmiştir.
- Cameron, L., and Maslen, R. (2010). *Metaphor Analysis*. London: Equinox.
- Cavanagh, S. (1997). Content analysis: Concepts, methods and applications. *Nurse Researcher*, 4(3), 5-16. doi: 10.7748/nr.4.3.5.s2
- Cole, M. (1988). *Bowles and gintis revisited: Correspondence and contradiction in educational theory*. Oxon: Psychology Press.
- Çivril, H., Aruğaslan, E. ve Özkara, B. Ö. (2018). Uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik algıları: Bir metafor analizi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 8(1), 39-59. doi: 10.17943/etku.310168
- Doğan, S. ve Tatık, R. Ş. (2015). Marmara Üniversitesi uzaktan eğitim uygulamasının öğrenci görüşleriyle değerlendirilmesi. *Route Educational and Social Science Journal*, 2(1), 247-261. doi: 10.17121/ressjournal.187
- Durak, G. (2017). Uzaktan eğitimde destek hizmetlerine genel bakış: Sorunlar ve eğilimler. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 160-173. <https://dergipark.org.tr/en/pub/auad/issue/34247/378493> adresinden erişilmiştir.

- Eğitim Reformu Girişimi. (2020). *Eğitim izleme raporu*. İstanbul: Eğitim Gözlemevi.
- Erikson, E.H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. New York: W.W. Norton Company.
- Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T., and Bond, A. (2020). The difference between emergency remote teaching and online learning. *Educause Review*, 27, 1-12. Retrieved from [http://www.cetla.howard.edu/workshops/docs/The%20Difference%20Between%20Emergency%20Remote%20Teaching%20and%20Online%20Learning%20_%20EDUCAUSE%20\(2\).pdf](http://www.cetla.howard.edu/workshops/docs/The%20Difference%20Between%20Emergency%20Remote%20Teaching%20and%20Online%20Learning%20_%20EDUCAUSE%20(2).pdf)
- Horzum, B. (2003). *Öğretim elemanlarının internet destekli eğitime yönelik düşünceleri (Sakarya Üniversitesi örneği)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Karasolak, K. ve Sarı, M. (2011). Mimari özellikleri farklı okullardaki öğrenci ve öğretmenlerin okullarının binası hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, 40(3), 132-154. <http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=f19f9de1-b4cf-45b3-b8aa-a4660519f40d%40sessionmgr101> adresinden erişilmiştir.
- Kaynar, H., Kurnaz, A., Doğrukök, B., and Barışık, C. Ş. (2020). Ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(7), 3269-3292. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44486> adresinden erişilmiştir.
- Keegan, D. (1996). *Foundations of distance education*. New York: Routledge.
- Lakoff, G., and Johnson, M. (1980). The metaphorical structure of the human conceptual system. *Cognitive Science*, 4(2), 195-208. Retrieved from <http://opessoa.fflch.usp.br/sites/opessoa.fflch.usp.br/files/Lakoff-Johnson-Metaphorical-Structure.pdf>
- MacKenzie, O., Christensen, E. L., and Rigby, P. H. (1968). *Correspondence instruction in the United States: A study of what it is, how it functions, and what its potential may be*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Merriam, S. B., and Tisdell, E. J. (2015). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Miles, M. B., and Huberman, A. M. (1994). Data management and analysis methods. In N. K. Denzin and Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (pp. 428-444). London: Sage Publications, Inc.
- Öztemel, E. (2018). Eğitimde yeni yönelimlerin değerlendirilmesi ve eğitim 4.0. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 25-30. doi: 10.32329/uad.382041

- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının “öğretmen” kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 131-155. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/256419> adresinden erişilmiştir.
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/256272> adresinden erişilmiştir
- Sandelowski, M. (1995). Qualitative analysis: What it is and how to begin. *Research in Nursing & Health*, 18(4), 371-375. doi: 10.1002/nur.4770180411
- Schibeci, R. A. (1984). Attitudes to science: An update. *Studies in Science Education*, 11(1), 26-59. doi: 10.1080/03057268408559913
- Sirem, Ö. ve Baş, Ö. (2020). Okuma güçlüğü olan ilkokul öğrencilerinin covid-19 sürecinde uzaktan eğitim deneyimleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4), 993-1009. doi: 10.7827/TurkishStudies.43346
- Şahin, M. C. ve Tekdal, M. (2005, Şubat). *İnternet tabanlı uzaktan eğitimin etkililiği: Bir meta-analiz çalışması*. Akademik Bilişim Konferansında sunulan sözlü bildiri. https://www.researchgate.net/profile/Mehmet_Tekdal/publication/237803864_In_ternet_Tabanli_Uzaktan_Egitimin_EtkililigiBir_Meta-Analiz_Calismasi/links/0c960528b0dd23de1a000000.pdf adresinden erişilmiştir.
- Şirin, S. (2020, Eylül). *Okul, yetenekler ve öğrenme: Covid-19’un eğitime etkisi*, (Keynote Konuşması). EJER Kongre (Online), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Willis, B. D. (1993). *Distance education: A practical guide*. New Jersey: Educational Technology.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, G. K. ve Güven, B. (2015). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik algularının metaforlar yoluyla belirlenmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 6(2), 299-322. doi: 10.16949/turcomat.75936

Investigation of Middle School Students' Metaphoric Perceptions Regarding Distance Education

ARTICLE TYPE	Received Date	Accepted Date	Published Date
Research Article	11.05.2020	06.03.2021	06.03.2021

Tuba Akpolat ¹
Mimar Sinan Fine Arts University

Abstract

This research aims to examine the perceptions of middle school students taken distance education due to the Covid 19 pandemic. The study group of the research consists of 116 students studying in Istanbul and Eyüp district in the 2020-2021 academic year. A basic interpretative qualitative design was used in the research and the data were analyzed by content analysis technique. The data on the metaphors such as "Distance education ...; because ..." were obtained by completing the sentence. According to the findings of the study, the students made 97 valid metaphors regarding the concept of distance education. By examining these metaphors in terms of their common features, 10 different conceptual categories were created. These categories are named as requiring individual effort, inefficiency, savior, offering diversity, isolating, requiring to have a financial potential, non-interacting, easily accessible, entertaining, virtual. As a result of the study, it is seen that students perceive distance education as requiring individual effort at the highest level. On the other hand, female students perceive distance education as requiring more individual effort, non-interactive, savior, requiring to have a financial potential, and inefficiency; Male students perceive distance education as offering more diversity, easily accessible, virtual, and isolating. In addition, while students at lower grade level perceive distance education as more non-interactive, savior, entertaining, requiring to have a financial potential, providing diversity, and easily accessible; Older students perceive distance education as requiring more individual effort, inefficient, virtual, and isolated.

Keywords: Distance education, metaphor, middle school student, Covid19.

Ethics Committee Approval: The research was evaluated by the Social and Humanities Research and Publication Ethics Committee of Mimar Sinan Fine Arts University dated 19.10.2020 and numbered 30 8557 and was approved.

¹Corresponding Author: Assist. Prof., Faculty of Science and Literature, Department of Educational Sciences, e-mail: tuba.sagir.akpolat@msgsu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-5907-6972>

Purpose and Significance

In the last months of 2019, the world became aware of the existence of a virus called Covid 19, which would affect the whole world. The virus spread in a very short time and disrupted the natural flow of daily life in various parts of the world, and the World Health Organization (WHO) labeled this situation on March 11, 2020, as an “epidemic” and started to warn about taking necessary precautions. This epidemic, which affects all aspects of life, has also affected education, and in many countries, face-to-face education has been suspended in order to reduce the spread of the epidemic. One of the first measures that Turkey has taken concerned about 18 million students and 2 million teachers since the schools were closed. This decision means that the actual distance education was officially put into effect. The Ministry of National Education launched the digitalization of education with the help of previously established platforms such as Educational Information Network (EBA) and the Turkish Radio and Television Corporation (TRT), which is the national public broadcaster of Turkey, began to distance education broadcasting.

Like in other institutions, globalization has enabled the creation of alternative ways of delivering education, and internet-based distance education platforms have emerged as an option for people from all age groups. Distance education is fully implemented in Turkey in the scope of open middle school, high school for those who do not wish to continue their formal education which is delivered face-to-face. However, within the scope of the measures taken due to the Covid 19 outbreak, all students in the country have had the opportunity to experience distance education with the transition to distance education in schools at all levels. Although distance education is included in addition to face-to-face education, students experienced the process of receiving an education using 100% online tools for the first time in this process. Moreover, in this period when the lockdowns were implemented within the scope of epidemic precautions, they experienced digitalization in many areas for the first time by moving their socialization channels into online platforms. Şirin (2020) states that in this age when it is so easy to access information, schools are more places for socializing than places to obtain information, and at the end of this process, she thinks that there will be a transformation in the structure and function of the schools. In this period, when science and technology have transformed every organization, the idea that educational institutions should also be transformed has been a topic that has been discussed for a long time, and it is seen that the epidemic has accelerated this considerably. The rapid introduction of distance education to all levels of education shifts the attention of students at every educational level on this concept. Each crisis period affects the future perspectives and values of the children and young people of that period. In this context, it is thought that examining this process experienced by middle school students at the beginning of adolescence through their perceptions of distance education will contribute to the literature. In the study, considering the age group, students were asked to convey their experiences through metaphors.

In this respect, the present research aims to examine the perceptions of students who have experienced distance education in Eyüp district in Istanbul, with the help of metaphors. In this context, the following questions will be answered within the scope of the research:

1. What are the metaphors that the students use in defining the concept of distance education?
2. Which of the reasoning the students made a point out the challenges and also processes -key points- in distance education?
3. Which of the processes –key points- the student perceive as a problem at the highest level according to their grade and gender?

Method

The present study, aiming to examine metaphorical perceptions of middle school students regarding distance education, was carried out using the qualitative research method in the survey model. Phenomenology, one of the qualitative research designs, was used in the study. The study group consists of 115 students studying in Eyüp district in Istanbul in the 2020-2021 academic year. The data collection tool consists of three questions addressing the demographic characteristics of the students and the students' metaphorical perceptions about distance education. The students were asked to complete the statement "Distance education is like... because..." on the form. The data were analyzed using the content analysis technique.

In the present study, the analysis of the metaphors was made by taking into account of the stages suggested by Saban (2004). These stages are (1) elimination and selection stage, (2) classification, coding and metaphor determination stage, (3) category development stage, (4) validity and reliability stage, and (5) quantitative analysis of data.

Results

It is seen that students perceive distance education as requiring individual effort at the highest level. Later, it was observed that they perceived it as inefficient, savior, offering diversity, isolating, easily accessible, entertaining, non-interactive, requiring to have a financial potential and virtual in their metaphors. Students think that distance education depends largely on their effort. They state that the opportunities offered by distance education will only be meaningful if students are self-disciplined and make an effort. Students think that distance education is inefficient because it highly depends on personal characteristics, internet problems, duration of the course and insufficient control mechanism. Students think that distance education is the savior since it helps them to receive continuous education by creating an alternative to school closure during the Covid 19 outbreak. Students also remark that distance education provided them a wide range of opportunity which enables them to access various information and lessons. However, the students consider that distance education isolates them.

Students stated that they can access information in a short time regardless of time and place. The students indicated that distance education is fun and it is an environment where they have fun while learning. Students think that distance education does not allow interaction if the content is provided by the presentation and that they cannot actively participate in the course. Students stated that distance education is for those who have opportunities and that their friends who do not have internet, computers, or mobile devices cannot receive distance education. Students perceive distance education as virtual. It is seen that they especially perceive distance education through an online meeting application.

It is observed that female students find distance education to be more requires effort, non-interactive, savior, requiring to have a financial potential, and inefficient than male students. Male students, on the other hand, find distance education offering more diversity, easily accessible, virtual and isolating than female students. It is seen that boys and girls equally perceive distance education as entertaining.

The majority of students who perceive distance education as entertainment, non-interactive and savior are 5th grade students. Most of the students who perceive it as easily accessible and requiring to have a financial potential, are in the 6th grade. It is seen that the vast majority of the students perceived it as requiring an individual effort, virtual, providing diversity and inefficient are the 7th grade and the vast majority of the students who perceive them as isolating are the 8th grade.

Discussion and Conclusions

As a result of the study, it is seen that students have both positive and negative attitudes towards distance education. While students perceive distance education positively due to its accessibility, diversity, fun and savior, they negatively perceive it because it is inefficient, isolating, requiring individual effort, non-interactive, requiring to have a financial potential, and being virtual. When the literature is examined, Çivril, Aruğaslan, and Özkara (2018) stated that students developed positive metaphors as a result of their work with university students, while Yılmaz and Güven (2015) stated that students developed both positive and negative metaphors.

Students think that distance education requires an individual effort which is required in any case to learn anything. It is a fact that individual effort is very important to learn especially in asynchronous lessons within the distance education process. One of the advantages of distance education is that it allows the student to be independent (Wedemeyer, 1973; as cited in Keegan, 1996). This autonomy means that individuals have many choices in learning methods. However, in distance education, the individual has to take responsibility for his/her learning (Keegan, 1996).

Considering the results of the findings, it is seen that the problematic sides of distance education are perceived as requiring individual effort, non-interactive nature, isolating, inefficient and requiring possibilities according to students' perceptions.

The Ethical Committee Approval

This research has been evaluated by the Social and Humanities Research and Publication Ethics Committee with the date of 19.10.2020 and number 8557 of Mimar Sinan Fine Arts University. Participation in the study was a voluntary basis. Since the participants were not adults, a parent consent form was sent to the parents of the volunteer participants, stating the purpose of the study, that the data collected from the students would be used for scientific study, and that the personal information of the students would not be used for any purpose other than the study, and the children of the parents who accepted it by signing were included in the study as volunteer students. Before participating in the study, volunteer students were informed about the purpose, duration, and content of the study, and it was stated that they had the right to give up the study at any time.